

El PA: revisió dels informes nacionals

El juliol del 2001, els estats membres de l'ONU van emprendre una sèrie de compromisos de gran abast —d'àmbit nacional, regional i mundial— per tractar el problema de la proliferació i el mal ús de les armes petites. L'acord marc es coneix com a Programa d'Acció per Evitar, Combatre i Eradicar el Tràfic Il·lícit d'Armes Petites i Lleugeres en Tots els Seus Aspectes (PA). D'ençà de l'adopció del PA, més del 80% dels estats membres de l'ONU han presentat almenys un informe nacional del PA sobre la implantació que han dut a terme de l'instrument, per bé que aquest compromís és voluntari.¹ No obstant això, la informació de molts d'aquests informes és insuficient o bé ambigua.

Aquesta Research Note analitza l'estat de la informació sobre els PA nacionals fins a desembre del 2011 i parla sobre la necessitat de millorar la pràctica actual ara que els estats es preparen per a la Segona Conferència de l'ONU per revisar els avenços en la implantació del Programa d'Acció —coneguda com la Segona Conferència de Revisió— que tindrà lloc a l'agost-setembre del 2012.²

Des de l'adopció del PA fins al 31 de desembre del 2011, 158 estats membres han presentat 604 informes i 35 estats membres no n'han presentat cap (UN PoA-ISS, s/d).³ Dels estats que n'han presentat, més de la meitat han fet públics quatre informes o menys (vegeu la figura 1). La manca d'informació és especialment pronunciada a Oceania i algunes regions del continent americà (vegeu la figura 2 i la taula 1). No informar o no informar correctament no implica necessàriament que l'estat no hagi implantat el PA ni intenti assolir-ne els objectius. Les dades que consten, com ara les declaracions fetes pels estats durant les sessions plenàries de les reunions biennals o altres trobades, indiquen que s'està duent a terme una gran part de l'activitat d'implantació. No obstant això, la manca d'informes exhaustius i detallats sobre aquests esforços dificulten l'anàlisi o l'avaluació dels avenços generals.

Un dels problemes relatius a l'anàlisi dels informes és el calendari de les presentacions. L'acord d'informar sobre la implantació dels PA amb caràcter biennal es

Figura 1 Nombre d'informes presentats pels estats membres de l'ONU, 2002-2011

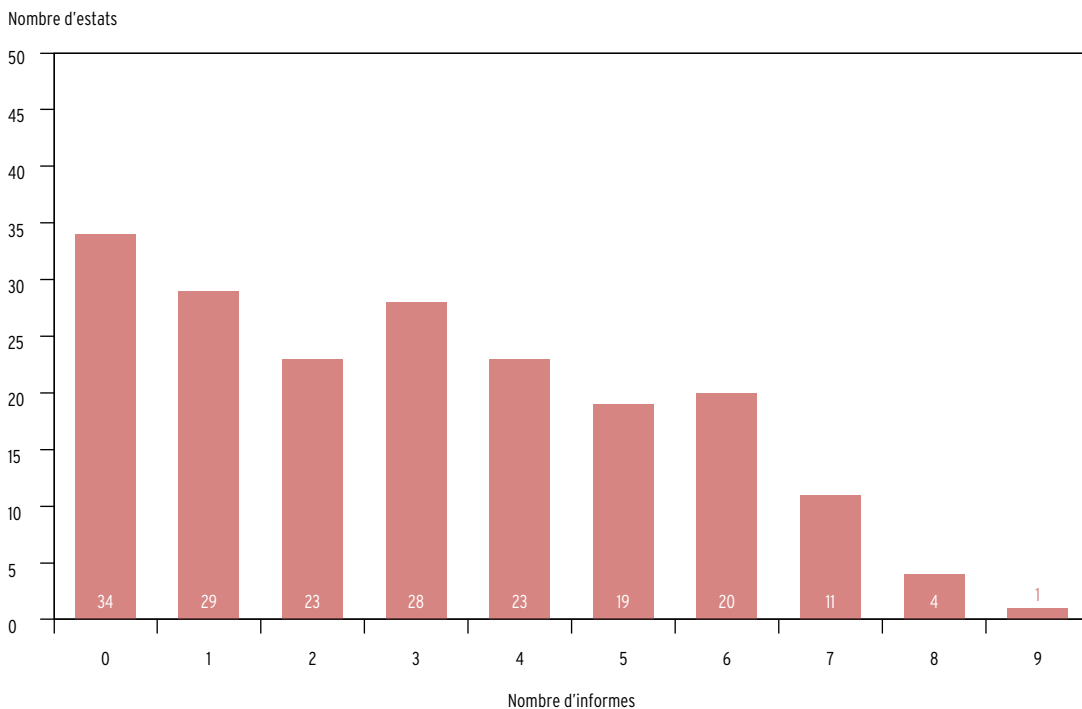
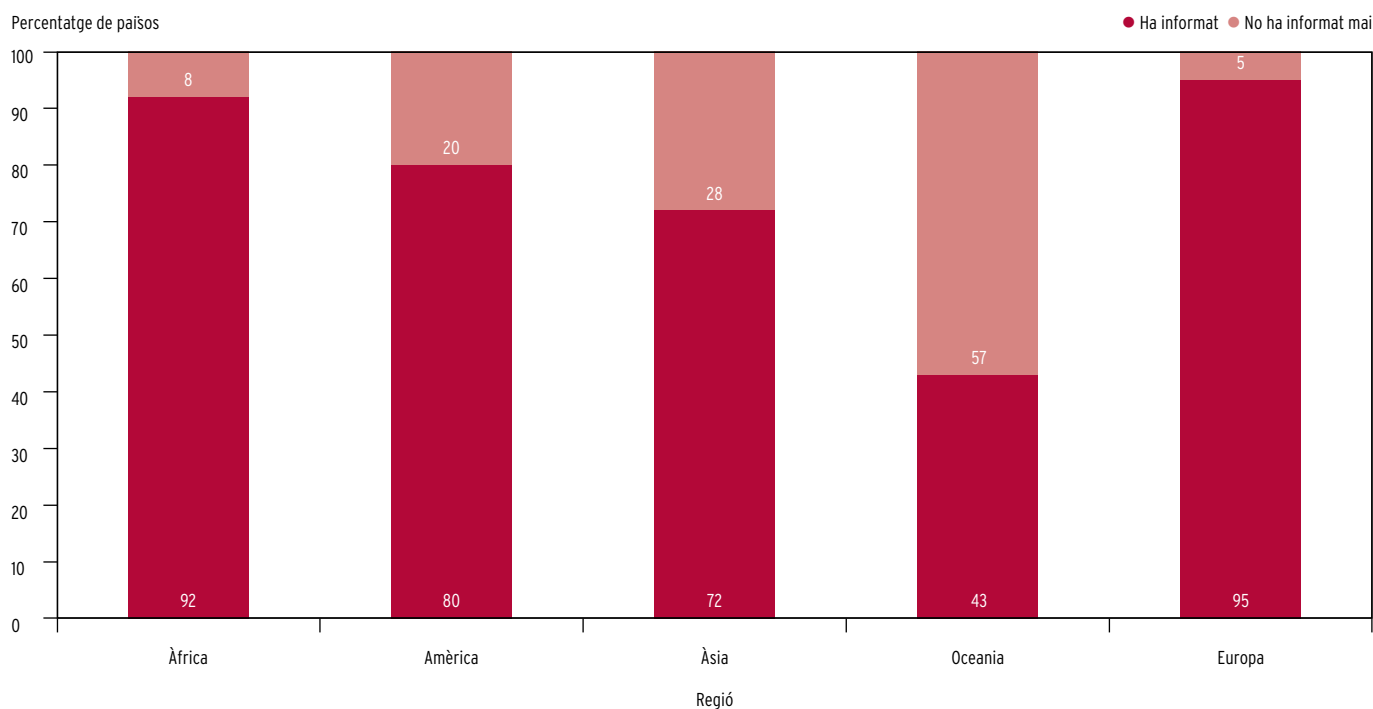

Figura 2 Presentació general d'informes per regió, 2002-2011

va instituir en el document final de la Quarta Reunió Biennal dels Estats (RBE4) el 2010 (UNGA, 2010, par. 38).⁴ En els darrers anys, s'ha animat els estats a presentar informes sobre la implantació del PA i l'Instrument Internacional de Localització⁵ amb força antelació a una RBE o conferència de revisió, a fi de permetre que l'Oficina d'Afers de Desarmament de l'ONU (UNODA) recopili i distribueixi la informació, també al president designat, abans de la següent reunió. Més recentment, s'ha animat els estats a presentar informes nacionals sobre la implantació del PA i l'Instrument Internacional de Localització «abans que es convoqui el comitè preparatori, però, en la mesura que sigui possible, a finals del 2011» (UNGA, 2011, par. 9). No

obstant això, són pocs els estats que han atès la sol·licitud i només vuit havien presentat els seus informes nacionals del 2012 a l'UNODA el 31 de desembre del 2011 (vegeu la figura 2).⁶

Els informes nacionals poden arribar a ser molt útils i per a alguns estats són l'única font d'informació sobre la implantació del PA. El procés de presentació ofereix als estats l'oportunitat de documentar tot el que han fet i preveuen fer per implantar els seus compromisos en virtut del PA. També permet als estats senyalar què ha funcionat bé i —igualment important— què no ha funcionat tan bé. Aquests informes afavoreixen posteriorment els esforços per ajustar les necessitats als recursos i ajuden a evitar

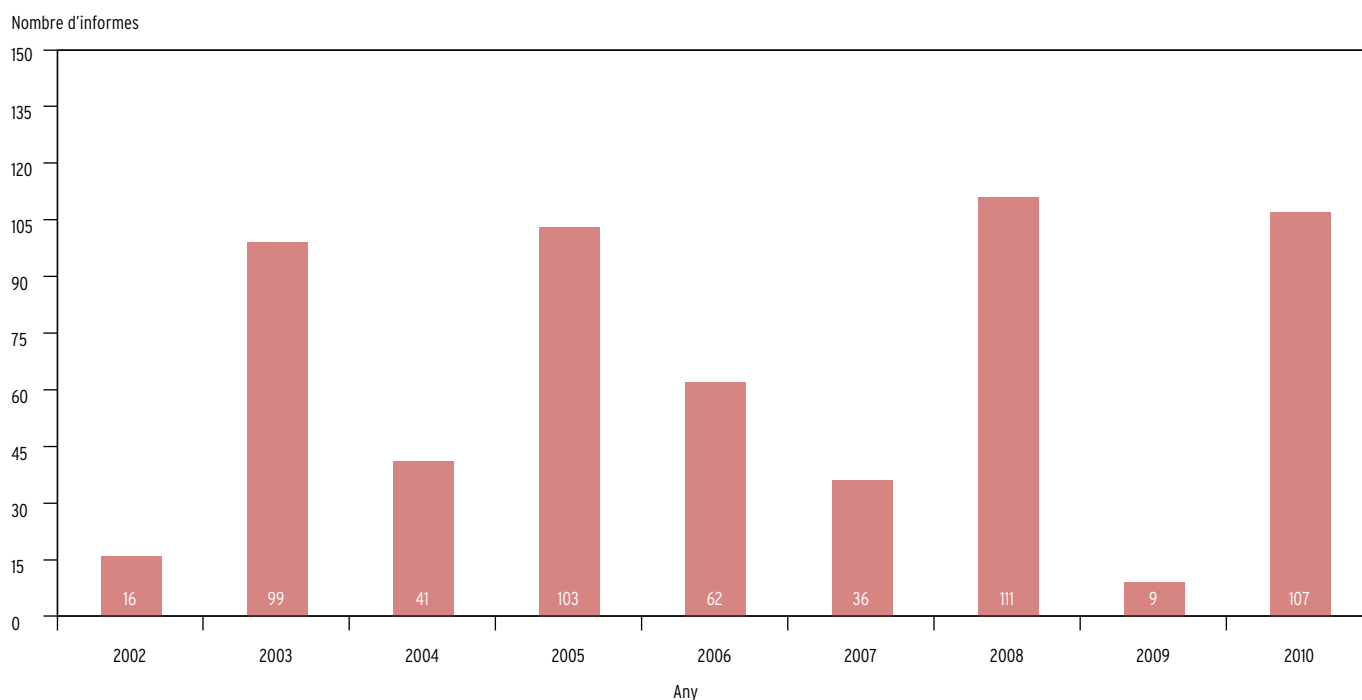
duplicacions.⁷ No queda clar, però, com han utilitzat els donants aquesta informació.

Al llarg dels anys, l'UNODA i altres entitats han creat plantilles per ajudar els estats a presentar els seus informes sobre el PA i l'Instrument Internacional de Localització. En reflex del llenguatge del PA, la plantilla original es basava en preguntes obertes que deixaven a criteri dels estats la informació que hi podien incloure, la qual cosa feia difícil comparar informes. L'UNODA va revisar la plantilla el 2010 per combinar la facilitat d'ús amb un major valor analític i per integrar el nou Instrument Internacional de Localització. La nova plantilla inclou més preguntes tancades, amb l'objectiu de facilitar que els estats informin correctament i que

Taula 1 Nombre d'estats que presenten informes per regió, per nombre d'informes nacionals presentats

Nre. d'informes	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Total
Àfrica	4	15	8	12	4	7	2	1	0	0	53
Amèrica	7	6	3	6	3	5	2	2	1	0	35
Àsia	13	5	7	6	9	5	2	0	0	0	47
Europa	8	2	2	0	0	0	1	0	0	1	14
Oceania	2	1	3	4	7	2	13	8	3	0	43
	34	29	23	28	23	19	20	11	4	1	192

Figura 3 Informes nacionals presentats a 31 de desembre del 2011, per any*

Nota: * Aquest gràfic mostra el nombre d'informes per any segons la classificació de l'Oficina d'Afers de Desarmament de l'ONU.

la informació que proporcionen es pugui comparar i analitzar. Els tràmits dels estats per accedir al nou formulari i presentar-lo es poden fer en línia.

Les avaluacions d'aquests informes haurien de millorar. Els primers estudis realitzats per l'Institut de Recerca sobre el Desarmament de l'ONU, juntament amb les entitats associades, aporten estadístiques útils sobre la informació que proporcionen els estats i àmplies descripcions de les activitats d'implantació.⁸ Els estudis posteriors han actualitzat aquestes anàlisis estadístiques i han proporcionat un major detall sobre les pràctiques nacionals, centrant-se en temes que s'han tractat a l'RBE3 i l'RBE4.⁹ No obstant això, aquesta recerca no intentava comprovar l'exactitud de la informació presentada o avaluar l'eficàcia de les activitats d'implantació notificades.

El 2010, els estats demanaven una avaluació minuciosa dels esforços d'implantació. En concret, en el document final de l'RBE4, els estats «van reconèixer la necessitat d'una valoració exhaustiva dels avenços en la implantació del

Programa d'Acció, deu anys després de la seva adopció, com a aportació a la Conferència de Revisió del 2012» (UNGA, 2010, par. 40). L'Small Arms Survey va posar en marxa el projecte Observatori d'Implantació del PA el març del 2011 com a resposta a aquesta necessitat. Els objectius de l'Observatori són dos: en primer lloc, avaluar la implantació del PA per mitjà de revisions dels informes nacionals i altres fonts principals, com ara la legislació nacional i les iniciatives regionals, i, en segon lloc, avaluar l'eficàcia i l'impacte del PA. El suport dels estats i les organitzacions regionals facilitarà aquesta empresa.

La Segona Conferència de Revisió ofereix la possibilitat de fer un balanç dels esforços d'implantació endegats fins ara i preveure la pròxima fase del procés del PA. Els estats podrien considerar la possibilitat d'aplicar millores a la presentació d'informes, com ara potenciar la qualitat i la comparabilitat de la informació proporcionada. La nova plantilla d'informació creada per l'UNODA ja representa un pas en aquesta direcció. ■

Fonts

Aquesta Research Note va ser redactada per Eric G. Berman i Sarah Parker. Per a més informació sobre la presentació d'informes del PA, visiteu <<http://www.smallarmssurvey.org/?international>>.

Notes

- 1 El PA «demana al secretari general de les Nacions Unides que, amb els recursos existents i per mitjà del Departament d'Afers de Desarmament, recopili i distribueixi les dades i la informació que proporcionin voluntàriament els estats, incloent-hi els informes nacionals, sobre la manera en què apliquen el Programa d'Acció» (UNGA, 2001, par. II.33). El Departament d'Afers de Desarmament es va convertir en l'Oficina d'Afers de Desarmament de l'ONU.
- 2 Aquesta Research Note es basa en Parker (2011).
- 3 Els 35 països són l'Afganistan, les Bahames, Belize, Bhutan, Brunei Darussalam, Cap Verd, Comores, Corea del Nord, Dominica, Kiribati, Kuwait, Laos, Maldives, Micronèsia, Mongòlia, Montenegro, Myanmar, Nauru, Nepal, Palau, Saint Christopher i Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent i les Grenadines, Samoa, San Marino, Seychelles, Singapur, Somàlia, Sudan del Sud (que no va ser membre de

- l'ONU fins al juliol del 2011), Surinam, Timor Oriental, Tonga, Tuvalu, l'Uzbekistan i Vanuatu.
- 4 Prèviament, els estats van ser convidats a presentar informes nacionals amb caràcter anual sobre la implantació del PA, si bé el PA no especifica la freqüència dels informes i, en la pràctica, la majoria d'estats va presentar informes amb caràcter biennal (vegeu la figura 2). En canvi, l'Instrument Internacional de Localització especifica que els estats han d'informar sobre la seva implantació amb caràcter biennal (UNGA, 2005, par. 36).
 - 5 L'Instrument Internacional per Permetre els Estats d'Identificar i Localitzar, d'una Manera Oportuna i Fidedigna, les Armes Petites i Lleugeres Il·lícites va ser aprovat per l'Assemblea General de l'ONU el 8 de desembre del 2005. En virtut d'aquest instrument els estats es comprometen a aplicar una sèrie de mesures per assegurar el marcatge d'armes lleugeres i el manteniment d'un registre i a reforçar la cooperació per a la localització d'armes de foc. Els estats poden presentar un informe integrat sobre la implantació del PA i l'Instrument Internacional de Localització. Per a més informació, vegeu Parker (2011, pàg. 46).
 - 6 Els vuit estats són Bulgària, Corea del Sud, l'Iraq, Luxemburg, la República Democràtica del Congo, Rússia, Suïssa i Xipre (UN PoA-ISS, s/d).
 - 7 Vegeu, per exemple, UN PoA-ISS (2011) i Maze (2009; 2010).
 - 8 Vegeu Kytömäki i Yankey-Wayne (2004; 2006).
 - 9 Vegeu Cattaneo i Parker (2008); Parker (2011).

Referències

- Cattaneo, Silvia; Parker, Sarah (2008). Implementing the United Nations Programme of Action on Small Arms and Light Weapons: Analysis of the National Reports Submitted by States from 2002 to 2008. Nova York i Ginebra: United Nations Institute for Disarmament Research.
- Kytömäki, Elli; Yankey-Wayne, Valerie (2004). Implementing the United Nations Programme of Action on Small Arms and Light Weapons: Analysis of the Reports Submitted by States in 2003. Ginebra: United Nations Institute for Disarmament Research.
- (2006). Five Years of Implementing the United Nations Programme of Action on Small Arms and Light Weapons: Regional Analysis of National Reports. Ginebra: United Nations Institute for Disarmament Research.
- Maze, Kerry (2009). Implementing the UN Programme of Action: A Checklist for Matching Needs and Resources. Nova York i Ginebra: United Nations Institute for Disarmament Research.
- (2010). Searching for Aid Effectiveness in Small Arms Assistance. Nova York i Ginebra: United Nations Institute for Disarmament Research.
- Parker, Sarah (2011). Analysis of National Reports: Implementation of the UN Programme of Action on Small Arms and the International Tracing Instrument in 2009–10. Occasional Paper No. 28. Ginebra: Small Arms Survey.
- UNGA (United Nations General Assembly) (2001). Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All Its Aspects. A/CONF.192/15. Nova York: UNGA. Juliol. <<http://www.poa-iss.org/poa/pohtml.aspx>>
- (2005). International Instrument to Enable States to Identify and Trace, in a Timely and Reliable Manner, Illicit Small Arms and Light Weapons. A/60/88 de 27 de juny (annex). <<http://www.poa-iss.org/InternationalTracing/InternationalTracing.aspx>>
- (2010). Report of the Fourth Biennial Meeting of States to Consider the Implementation of the Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All Its Aspects. A/CONF.192/BMS/2010/3 de 30 de juny (sec. V). <<http://www.poa-iss.org/BMS4/Outcome/BMS4-Outcome-E.pdf>>
- (2011). Resolució 66/47, aprovada el 2 de desembre. A/RES/66/47 de 12 de gener del 2012. <<http://www.un.org/documents/resga.htm>>
- UN POA-ISS (United Nations Programme of Action Implementation Support System) (2011). Matching Needs and Resources: Assistance Proposals from Member States Submitted through Their 2010 National Reports under the Programme of Action on the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons. <<http://www.poa-iss.org/InternationalAssistance/AssistanceProposals-MGE2011.pdf>>
- (s/d). «National Reports on the Programme of Action». Pàgina visitada el 25 de gener del 2012. <<http://www.poa-iss.org/poa/NationalReportList.aspx>>

Aquesta Research Note forma part d'una sèrie que es pot consultar al lloc web de l'Small Arms Survey a <http://www.smallarmssurvey.org/publications/by-type/research-notes.html>. La versió en línia d'aquest document s'actualitzarà a mesura que disposem de més informació. Per a informació addicional, visiteu: <<http://www.smallarmssurvey.org/regulations-and-controls/levels-of-action/international.html>>.

Sobre l'Small Arms Survey

L'Small Arms Survey és la principal font internacional d'informació pública sobre tots els aspectes relacionats amb les armes petites i la violència armada i també és un centre de documentació per als governs, els dirigents polítics, els investigadors i els activistes. El projecte Survey divulga les seves conclusions a través de documents ocasionals, notes informatives breus, documents de treball, informes especials, llibres i la seva publicació anual més important, l'Small Arms Survey.

El projecte està integrat per un equip internacional amb coneixements en estudis de seguretat, ciències polítiques, política pública internacional, dret, economia, estudis sobre desenvolupament, resolució de conflictes, sociologia i criminologia, i coopera estretament amb una xarxa mundial d'investigadors i col·laboradors.

L'Small Arms Survey és un projecte de l'Institut Superior d'Estudis Internacionals i de Desenvolupament de Ginebra. Per a més informació, vegeu www.smallarmssurvey.org.

Primera publicació: octubre de 2011
Aquesta edició: març de 2012

Crèdits

Autor: Eric G. Berman i Sarah Parker
Correcció: Tania Inowlocki
Disseny i maquetació: Richard Jones
(rick@studioexile.com)

Detalls de contacte

Small Arms Survey
Graduate Institute of International
and Development Studies
47 Avenue Blanc
1202 Geneva, Suïssa

t +41 22 908 5777
f +41 22 732 2738

Edició catalana a cura de

Amb el suport de:

